

Φιλήμων Παιονίδης
Καθηγητής ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας
Τομέας Φιλοσοφίας
Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

CURRICULUM VITAE

1. Προσωπικά στοιχεία

- Τόπος γέννησης: Λονδίνο Αγγλίας
- Ημερομηνία γέννησης: 30 Σεπτεμβρίου 1961
- Οικογενειακή κατάσταση: Είμαι παντρεμένος με την Δρα Μάρθα Κουτσιούμπα και έχουμε ένα γιο τον Αλέξανδρο
- Διεύθυνση: Κατακάλου 5, 546 43 Θεσσαλονίκη
- Τηλ.: 2310 997376 (γρ.)
- E-mail: peonidis@edlit.auth.gr

2. Σπουδές

- Πτυχίο φιλοσοφίας, Φιλοσοφική Σχολή ΑΠΘ, 1984
- M.Sc. στην κοινωνική φιλοσοφία, The London School of Economics and Political Science, 1986
- Διδακτορική διατριβή στη φιλοσοφία, Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης, 1993

3. Σταδιοδρομία

- 1989-1997: Διδασκαλία σε διάφορους φορείς μεταλυκειακής εκπαίδευσης στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα, καθώς και στο Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
- 1997-2002: Λέκτορας ιστορίας της ηθικής φιλοσοφίας, Τομέας Φιλοσοφίας ΑΠΘ
- 1999: Επιστημονικός συνεργάτης του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης
- 2002-2009: Επίκουρος καθηγητής ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας, Τομέας Φιλοσοφίας ΑΠΘ
- 2009-2015: Αναπληρωτής καθηγητής ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας, Τομέας Φιλοσοφίας ΑΠΘ
- 2015- : Καθηγητής ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας, Τομέας Φιλοσοφίας ΑΠΘ

4. Επισκέπτης μελετητής σε άλλα πανεπιστήμια

- Center of Applied Ethics, University of British Columbia (1998)
- Program of Philosophy, La Trobe University (2003)
- Centre for the Philosophy of Natural and Social Science, London School of Economics and Political Science (2005)
- Department of Philosophy, University of Toronto (2007)

- Centre for the Study of the History of Political Thought, Queen Mary, University of London (2010)
- Centre for Law and Cosmopolitan Values, University of Antwerp (2011)
- Fachbereich Sozialwissenschaften, Universität Hamburg (2019)

5. Ακαδημαϊκά ενδιαφέροντα

- Ηθική φιλοσοφία με έμφαση στον κλασικό ωφελιμισμό, τον Kant και όψεις της εφαρμοσμένης ηθικής
- Πολιτική φιλοσοφία με έμφαση στη δημοκρατική θεωρία, τον φιλελευθερισμό, την ιστορία των δημοκρατικών ιδεών και στα φιλοσοφικά θεμέλια της ελευθερίας της έκφρασης

6. Ελληνικές δημοσιεύσεις¹

α. Βιβλία

- *Ψευδολογία και ηθική*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 1994
- Mill, John Stuart. *Ωφελιμισμός, εισαγωγή-μετάφραση-σχολιασμός Φιλήμων Παιονίδης*. Αθήνα: Πόλις, 2002
- *Υπέρ του δέοντος: Δοκίμια πρακτικής φιλοσοφίας*. Αθήνα: Εκκρεμές, 2007
- *Στοιχεία κριτικής επιχειρηματολογίας*. Θεσσαλονίκη: Ζήτη, 2014, 2016
- (Με τον Νίκο Γιαννακόπουλο) *Αθηναίοι δημαγωγοί: Ανασκευάζοντας ένα αντιδημοκρατικό στερεότυπο*. Αθήνα: Οκτώ, 2018
- *Η δημοκρατία ως λαϊκή κυριαρχία*. Μετάφραση Αδριανός Φριλίνγκος. Αθήνα: Gutenberg, 2018 [Βελτιωμένη και επαυξημένη έκδοση του 7.α.2]
- *Προλεγόμενα στην πολιτική φιλοσοφία* (Υπό έκδοση)

β. Επιμέλεια βιβλίων

- Constant, Benjamin. *Περί ελευθερίας και ελευθεριών*. Μετάφραση Ελένη Κόλλια-Τάσος Δαρβέρης. Εισαγωγή Πασχάλης Κιτρομηλίδης. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος, 2000
- Πολυζωίδης, Αναστάσιος. *Κείμενα για τη δημοκρατία (1824-1825)*. Εισαγωγή-επιμέλεια Φιλήμων Παιονίδης-Ελπίδα Βόγλη. Αθήνα: Οκτώ, 2011
- *Ο Ιερεμίας Μπένθαμ και η Ελληνική Επανάσταση*. Πρόλογος Παύλος Σούρλας. Επιστημονική επιμέλεια Κωνσταντίνος Παπαγεωργίου. Εισαγωγή-επίμετρο Κωνσταντίνος Παπαγεωργίου-Φιλήμων Παιονίδης. Μετάφραση-σχολιασμός Φιλήμων Παιονίδης, Κωνσταντίνος Παπαγεωργίου, Ανδρέας Τάκης, Γιάννης Τασόπουλος. Αθήνα: Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, 2012
- *Ζητήματα ακαδημαϊκής ηθικής*. Επιμέλεια Φιλήμων Παιονίδης, Αστέριος-Ευάγγελος Κεχαγιάς και Δημήτρης Τσιμπουκλής. Αθήνα: Οκτώ, 2015
- Θωμάς Ακινάτης, Μαρσίλιος της Πάδοβα, Μπάρτολος του Σαξοφερράτο. *Υστερη μεσαιωνική πολιτική θεωρία: Ανθολογία κειμένων*. Εισαγωγικά κείμενα-επιμέλεια Ελένη Τούντα-Φιλήμων Παιονίδης. Μετάφραση-σχολιασμός Ελένη Τούντα. Θεσσαλονίκη: K.&M. Αντ. Σταμούλης, 2016

---

¹ Για online εκδοχές κάποιων δημοσιεύσεών μου βλ. Researchgate.net και Academia.edu

- Ανωνύμου. *Ο λαός ο άριστος κυβερνήτης*. Εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Φιλήμων Παιονίδης (Υπό έκδοση)

γ. Άρθρα (Επιλογή από όσα δεν αναδημοσιεύονται στο Υπέρ του δέοντος)

- «Διαβουλευτική δημοκρατία και ελευθερία της έκφρασης.» *Επιστήμη και Κοινωνία* 1 (1998): 229-256

- «Η παιδευτική αξία ενός λεξικού.» *Ισοπολιτεία* 2 (1998): 239-250

- (Με τον Νίκο Αυγελή) «Φιλοσοφία.» Στο *Η Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: Τα 75 πρώτα χρόνια*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2000, 133-141

- «Ο Mill και το δικαίωμα ελεύθερης έκφρασης: Κριτική προσέγγιση.» *Ισοπολιτεία* 4 (2000): 335-358

- «Η διδασκαλία των δικαιωμάτων ως αναπόσπαστο στοιχείο δημοκρατικής αγωγής.» Στο *Για μια φιλοσοφική παιδεία των ανθρώπινων δικαιωμάτων*. Επιμέλεια Μ. Δραγώνα-Μονάχου. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2005, 223-231

- (Σε συνεργασία με τους Στέλλα Μακρίδου, Αναστασία Ευκλείδη και Δημήτρη Οικονομίδη) «Πάγιες οδηγίες θεραπείας: Μια έρευνα σε Έλληνες ενήλικες,» *Hellenic Journal of Psychology* 3 (2006): 227-258

- «Η ηθική των γενετικών παρεμβάσεων: Μια πρώτη προσέγγιση.» *Επιθεώρηση Βιοηθικής* 1 (2007): 46-62

- «Κοσμοπολιτική αγωγή: Την χρειαζόμαστε;» *Ισοπολιτεία* 11 (2007): 201-211

- «Η σαγηνευτική ατέλεια του δημοκρατικού πολιτεύματος.» *Επίμετρο στο Πωλ Γούντραφ, Πρώτη δημοκρατία: Η πρόκληση μιας αρχαίας ιδέας*. Μετάφραση Χριστίνα Σίνου. Επιμέλεια Αλέξανδρος Κιουπκιολής. Αθήνα: Εκκρεμές, 2009, 259-286

- «Μια μέθοδος λήψης ηθικών αποφάσεων.» *Επίμετρο στο James Rachels και Stuart Rachels, Στοιχεία ηθικής φιλοσοφίας*. Μετάφραση Ξενοφών Μπαμιατζόγλου. Επιμέλεια Φιλήμων Παιονίδης. Αθήνα: Οκτώ, 2012, 259-267

- «Εμπειρικές συνιστώσες της ηθικής φιλοσοφίας.» Στο *Η επιστροφή της ηθικής: Παλαιά και νέα ερωτήματα*. Επιμέλεια Σταύρος Ζουμπουλάκης. Αθήνα: Άρτος Ζωής, 2013, 511-534

- «Σκέψεις για τη σχέση φιλοσοφίας και διεπιστημονικότητας.» *Culture and Research* 4 (2015): 47-53

<https://ejournals.lib.auth.gr/culres/article/view/4639/4737>

- «Η ελευθερία της ακαδημαϊκής έκφρασης και οι εχθροί της.» Στο *Ζητήματα ακαδημαϊκής ηθικής*. Επιμέλεια Φιλήμων Παιονίδης, Αστέριος-Ευάγγελος Κεχαγιάς και Δημήτρης Τσιμπουκλής. Αθήνα: Οκτώ, 2015, 125-157

- «Πολιτική ουτοπία και πολιτική φιλοσοφία,» στο *Κοινωνία και εκπαίδευση: Τιμητικός τόμος για τον Μιχάλη Κελπανίδη*. Επιμέλεια Κώστας Μπίκος & Δημήτρης Σταμοβλάσης. Θεσσαλονίκη: Ζυγός, 2017, 231-251

- «Στοιχεία κριτικής του μεταολοκληρωτισμού στο Κιβώτιο.» *Φρέαρ* 20 (2017): 509-514

- «Η εγγενής επισφάλεια των πολιτικών αποφάσεων συνιστά πρόβλημα για τις σύγχρονες δημοκρατίες;» στο *Κοινωνική και πολιτική εκπροσώπηση: Προκλήσεις και προοπτικές στη δημοκρατία του 21^{ου} αιώνα*. Επιμέλεια Μ. Αγγελίδης και Μ. Σπουρδαλάκης. Αθήνα: Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, 2018, 181-196

δ. Μεταφράσεις (επιλογή)

- Dworkin, Ronald. *Φιλελευθερισμός*. Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 1992
- Taylor, Charles κ.ά. *Πολυπολιτισμικότητα*. Αθήνα: Πόλις, 1997
- Rawls, John. *Θεωρία της δικαιοσύνης*. Αθήνα: Πόλις, 2001 [κεφάλαια 3 και 4]
- Rawls, John. *Η δίκαιη κοινωνία. Η δικαιοσύνη ως ακριβοδικία: Μια αναδιατύπωση*. Αθήνα: Πόλις, 2006
- Blanshard, Brand. *Περί του φιλοσοφικού ύφους*. Τρίκαλα: Επέκεινα, 2012

7. Ξενόγλωσσες δημοσιεύσεις

α. Βιβλία

- *Autonomy and Sympathy: A Post-Kantian Moral Image*. Lanham, MD: University Press of America, 2005
- *Democracy as Popular Sovereignty*. Lanham, MD: Lexington Books, 2013

β. Επιμέλεια βιβλίων

- Avgelis, Nikolaos & Peonidis, Filimon, eds. *Aristotle on Logic, Language and Science* Thessaloniki: Sakkoulas 1998

γ. Άρθρα (επιλογή)

- "Liberalism as Personal Morality." *Archiv für Rechts-und Sozial Philosophie* 81 (1995): 41-46
- "Secondary Qualities and Moral Values: What do we Really Compare?" *The Journal of Value Inquiry* 30 (1996): 209-11
- "Remarks on a Philosophical Defense of the Right to Freedom of Expression." Στο *Rights*. Edited by R. Martin and G. Sprenger. ARSP Beiheft 67. Stuttgart: Steiner, 1997, 168-176
- "Freedom of Expression, Autonomy and Defamation." *Law and Philosophy* 17 (1998): 1-17
- "The Relation between the *Nicomachean Ethics* and the *Politics* Revisited." *History of Political Thought* XXII (2001): 1-12
- "Mill's Defense of Free Expression: Its Contemporary Significance." *Journal of Social Philosophy*, 33 (2002): 606-613
- "The Moral Status of Patients in Greece: A Preliminary Assessment." *The Eubios Journal of Asian and International Bioethics* 13 (2003): 176-179
- "Autonomy and Sympathy: Towards a Post-Kantian Moral Humanism." *Journal of Philosophical Research* 30 (2005): 371-382
- "Does the Suppression of Pro-terrorist Speech Enhance Collective Security?" Στο *Ethics of Terrorism and Counter Terrorism*. Edited by Georg Meggle. Heusenstamm: Ontos, 2005, 319-328
- "Quality of Life as a Philosophically Interesting Concept." *Skepsis* 16 (2006): 158-169
- "A Note on Mill's Early Theory of Free Speech." *Australian Journal of Legal Philosophy* 33(2008): 60-65
- "Aristotle's Relevance to Modern Democratic Theory." *Archiv für Rechts-und Sozial Philosophie* 94 (2008): 283-294
- "Corresponding Citizens." *International Journal on World Peace* 26 (2009): 51-68

- "Bentham and the Greek Revolution: New Evidence." *Journal of Bentham Studies* 11 (2009), 4 σ.
http://discovery.ucl.ac.uk/1322977/1/011_Peonidis_2009_.pdf
- "Bentham's 'Unusually Liberal' Representative Democracy." *History of European Ideas* 37 (2011): 446-453 [Αναδημοσιεύτηκε στο Richard Whatmore, ed. *Intellectual History*. Volume two. London: Routledge, 2015, 602-618]
- "Kant's not so Bad Speciesism." Στο *Animal Ethics: Past and Present Perspectives*. Edited by E. Protopapadakis. Berlin: Logos, 2012, 141-150
- Λήμμα "Anastasios Polyzoides." Στην *The Bloomsbury Encyclopedia of Utilitarianism*. Edited by James E. Crimmins. London: Continuum, 2013, 427-429
- Λήμμα "Citizenship." Στην *Encyclopedia of Global Bioethics*. Edited by Henk ten Have. Berlin-Heidelberg: Springer, 2016, 508-515
<https://doi.org/10.1007/978-3-319-05544-2>
- "Marsilius of Padova as a Democratic Theorist." *Roda da Fortuna* 5 (2016): 106-124
http://media.wix.com/ugd/3fdd18_c8bdc1527a144c969cb5bce21726a4ef.pdf
- "On Two Anti-democratic Uses of Sortition." *Democratic Theory: An Interdisciplinary Journal* 3 (2016): 26-45
- "Intellectual History for the Non-converted." (Review Essay) *History of European Ideas* 43 (2017): 687-690
- "The Dirty Hands Problem in a Democratic Context." Στο *Philosophy and Crisis: Responding to Challenges to Ways of Life in the Contemporary World*. Edited by Golfo Maggini, Vasiliki P. Solomou-Papanikolaou, Helen Karabatzaki, and Konstantinos D. Koskeridis. Forward by João J. Vila-Chã. Volume one. Ioannina-Washington DC: UOISP-CRVP, 2017, 165-173
- Λήμμα "Academic Freedom." Στην *Encyclopedia of the Philosophy of Law and Social Philosophy*. Edited by M. Sellers and S. Kirste. Dordrecht: Springer, 2019
https://doi.org/10.1007/978-94-007-6730-0_683-1
- "Freedom of Expression, Secularism and Defamation of Religion: The Case of *Charlie Hebdo*." *Social Sciences* 8 (2019)
<https://doi.org/10.3390/socsci8100276>

8. Επιστημονικές Εταιρείες

- Διεθνές μέλος, American Philosophical Association
- Μέλος της European Society of Analytic Philosophy
- Μέλος της steering committee της European Society for Moral Philosophy
- Μέλος της εκτελεστικής επιτροπής του ελληνικού κλιμακίου της Έδρας Βιοηθικής της UNESCO (Χάιφα)
- Μέλος της International Political Science Association

9. Άλλες ακαδημαϊκές δραστηριότητες (επιλογή)

- Μέλος της συντακτικής ή της επιστημονικής επιτροπής των περιοδικών *Ισοπολιτεία*, *Culture and Research*, *Βιο-ηθικά* και *Κριτικά*, καθώς και του editorial board των περιοδικών *History of European Ideas*, *Conatus*, *Politeia* και *Journal of Philosophy and Social Sciences* (Ankara)
- Μέλος της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του ΑΠΘ (2018-)

10. Διοικητικές θέσεις

- Διευθυντής του Τομέα Φιλοσοφίας του ΑΠΘ (2011-2013)
- Διευθυντής του ΠΜΣ του Τομέα Φιλοσοφίας του ΑΠΘ (2013-2015)
- Πρόεδρος Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής ΑΠΘ (2016-2018)
- Αναπληρωτής Κοσμήτορας Φιλοσοφικής Σχολής ΑΠΘ (2017-2018)

11. Μη ακαδημαϊκά ενδιαφέροντα

- Φωτογραφία, νεότερη και σύγχρονη τέχνη, ταξίδια, κρίση αγώνων επιχειρηματολογίας